

DEMÀ  
Josep Ramoneda

# Salvador Cardús

## De l'engrescament a la fortalesa

**T**é alguna cosa de paradoxal, si no de pervers, que ara que el procés sobiranista està políticament ben encarrilat, resulti que s'estén la impressió que els que volen la independència estan desmoralitzats, que l'ambició d'independència es desinfla. És cert que en aquests casos, quan del que es tracta és d'escrutar estats d'ànim col·lectius, costa diferenciar què hi ha de real i què de fictici. Podria molt ben ser que, simplement, el fet de no estar en un estat d'excitació, de no estar en campanya, confongui la serenitat amb la renúncia. Però també podria ser que, precisament perquè ara va de veritat i les dificultats es fan més clares, la presa de consciència de la magnitud del desafiament intimidés les voluntats més dubitatives.

**UNA DE LES RAONS** que s'addueix per justificar la suposada reculada en l'empenta sobiranista és el desengany per la resposta política institucional. Vicenç Villatoro suggeria diferents possibles punts d'inflexió: la confessió de Pujol, l'Onze de Setembre, el 9-N, l'endemà de la conferència de Mas, o de la de Junqueras, el pas per Barcelona de Pablo Iglesias... i encara hi afegiria l'endemà de l'alto el foc Mas-Junqueras que va donar pas a la convocatòria d'eleccions per al 27-S. Resulta que hauríem superat amb èxit totes les amenaces de l'Estat, que no ens feien por els adversaris externs, i ara ens aconquinariem per les dificultats internes.

**HE DE RECONÈIXER** que a mi la resposta de la política institucional al'empenta de la societat civil sobiranista no m'ha sorprès. D'una banda, perquè ha respost positivament a les seves aspiracions. Recordeu que, fa poc més de dos anys, el partit majoritari dels 62 diputats encara fiava el futur a un pacte fiscal amb el govern del PP. O que, en fa poc més de vuit, l'independentisme parlamentari encara confiava en les possibilitats d'una reforma autonòmica de l'Estatut. No era fàcil esperar-ne tant en tan poc temps. Però, d'altra banda, no m'ha decebut perquè tinc molt clar que la gran dificultat del lideratge polític del procés independentista és que l'han de portar a terme uns actors que saben, o intueixen, que hi deixaran la pell. Amb eines velles cal fer un país nou. Allò que és nou encara no ha nascut i el que és vell no tan sols es resisteix a morir sinó que ens cal que aguantant fort per arribar-hi.

**DE MANERA QUE** ningú no esperi miracles. Particularment, fins després de les eleccions municipals, cal deixar que els partits facin el seu camí, i crec que mereixen la nostra confiança i comprensió. En



XAVIER BERTRAL

.....  
Que baixi  
la bromera  
de les grans  
mobilitzacions  
és necessari  
per emprendre  
el darrer tram  
del camí cap  
a l'emancipació  
social i nacional

canvi, entretant, hi ha una gran feinada a fer, que no permet abatiments de cap mena. Queden vuit mesos escassos per donar totes les raons que justifiquen l'aspiració a la independència, i per tenir ben estudiats els com que han de permetre superar les dificultats previsibles.

**SIGUEM CLARS:** la via de l'entusiasme combatiu i alhora festiu està esgotada. Les mobilitzacions tenen força, però també fan bromera. Si algú es desinfla, és perquè estava inflat. La decisió de votar a favor d'un estat propi és definitiva i no pot estar pendent d'un estat d'ànim voluble ni tan sols d'una campanya electoral efectista. Mal aniríem si s'aconseguia la independència per un estat d'engrescament col·lectiu.

**EN DEFINITIVA, QUE BAIXI** la bromera provocada per les grans mobilitzacions no tan sols no és negatiu, sinó necessari per emprendre el darrer tram d'aquest camí cap a l'emancipació social i nacional. Cal arribar-hi serens, carregats de bons arguments, amb prou fortalesa per resistir les darres i màximes dificultats. I, sobretot, ens cal una confiança gairebé somàtica en la nostra capacitat per construir el país que volem.